

20	Повзик <i>Sitta europaea</i> L.	ЗВ	ГН, О
21	Горобець польовий <i>Passer montanus</i> L.	ЗВ	ГН, О
22	Зяблик <i>Fringilla coelebs</i> L.	МЧ	ГН, М
23	Зеленяк <i>Chloris chloris</i> L.	МЧ	ГН, М
24	Щиглик <i>Carduelis carduelis</i> L.	МЧ	ЗА, М
25	Костогриз <i>Coccothraustes coccothraustes</i> L.	МЧ	ЗА, М
26	Просянка <i>Emberiza calandra</i> L.	МЧ	ЗА, М
27	Вівсянка звичайна <i>Emberiza citrinella</i> L.	МЧ	ЗА, М
28	Вівсянка садова <i>Emberiza hortulana</i> L.	МЧ	ЗА, М

Умовні позначення: м — мігрант; гн — гніздовий; о — осілий; за — залітний; мч — малочисельний; зв — звичайний; мас — масовий.

Нами спеціально проведений підрахунок гнізд ластівки міської, гніздування якої у 2013 році відмічено в 156 гніздах. У період досліджень виводки спостерігались у синиці великої, голубої, мухоловки сірої ластівки міської.

ДЕЯКІ ДАНІ ПРО ГНІЗДУВАННЯ ЛЕЛЕКИ БІЛОГО НА КОБЕЛЯЧЧИНІ

*Постольник Я.Г., Бутко К.
Кобеляцький НВК №1*

Лелека білий — птах, який живе поряд з нами, і якого, здавалося б, ми всі добре знаємо. Але виявляється, це не зовсім так. І цей птах потребує подальшого вивчення, приваблювання та охорони. В цьому переконалася група юннатів Кобеляцького НВК №1, яка протягом весни, літа та осені 2013 року вивчала гніздування, особливості біології білого лелеки, відношення місцевого населення до цих птахів.

Дослідницька група була сформована на основі туристського велосипедного загону «Обрій» нашої школи, яка нараховувала 10 учнів та керівника. За цей час нами була досліджена майже вся територія Кобеляцького району за виключенням лише територій кількох сільських рад південно-західної частини району (Озерської, Комендантівської, Криничанської та Солошинської).

Територія дослідження була дуже обширною, тому застосовувались різні методи обстеження. Навколо міста Кобеляки (до 20 км) дослідження проводились у результаті одноденних виїздів на велосипедах, більш віддалені населені пункти обстежувались під час довготривалих велосипедних експедицій та автомобільних подорожей. Також для збору інформації були залучені вчителі та учні місцевих шкіл.

За результатами наших досліджень було встановлено, що чисельність лелеки білого в населених пунктах району не однакова. Найбільшу кількість гнізд виявили у таких селах: Сухинівка — 10 (одне не жила), Василіка — 9 (одне не жила), Вільховатка — 6, Радянське та Прогрес — по 5 гнізд. У м. Кобеляки та селах Бережнівка, Свердловське, Чорбівка, Мартинівка, Поділ виявлено по 3 гнізда. Проте, в Шенгурах, Правобережній Сокильці, Ліщинівці, Кунівці, Григорівці, Твердохлібах, Жовтневому, Чумаках, Рубанах, Калініному, Галагурівці та смт. Білики гнізд взагалі не знайдено. Причому, за свідченням старожилів, наприклад у с. Чумаки цей вид ніколи не гніздився.

Заслугує на увагу той факт, що за межами населених пунктів нами знайдено лише 4 гнізда (між селами Бродщина та Леваневське, біля автобусної зупинки «Лучки» на автотрасі Кобеляки-Світлогірське, за селом Ревущине та біля колишньої газозаправної станції за містом Кобеляки). Очевидно, лелеки тяжіють до людського житла тому, що легше знайти опору для гнізда (на штучних присадах), а в скрутний час (весняні приморозки) люди допомагають лелекам з їжею. Так, жителі сіл Канави та Орлик у морозному березні 2013

року підгодовували лелек рибою, розкидаючи її біля гніздівель.

Нами підтверджені факти багаторічного гніздування цих птахів у одних гніздах. Так, у с.Поділ (біля смт. Білики) на одному з подвір'їв лелеки живуть протягом 48 років. Близько 40 років підряд гніздяться лелеки в одному гнізді в с. Чапаєве.

Нами були також встановлені випадки руйнування гнізд у результаті несприятливих погодних умов. Так, 14 червня 2012 року в результаті буревію знищено два гнізда в с. Червоні Квіти, в с. Чапаєве ця ж буря знищила малих лелечат, а в Кустолових Кущах була повалена осика, яка впала на стовп із гніздом.

Нещодавно, вранці 31 березня 2014 року, наша група вперше цієї весни спостерігала лелек, які пролітали над шкільним подвір'ям. Відкривається новий сезон польових досліджень, а значить попереду й нові відкриття, принаймні для нас.

СТАН ЗБЕРЕЖЕННЯ МИСЛИВСЬКОЇ ФАУНИ НА ОБ'ЄКТАХ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ РЕШЕТИЛІВСЬКОГО РАЙОНУ (ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ)

Смоляр О.В.

Полтавська гімназія №17 (м. Полтава)

Мисливство в сучасних умовах є важливою галуззю господарської діяльності і сучасним напрямом рекреаційної діяльності, яка в регіоні має древні традиції і в різні часи мисливська фауна була предметом виживання місцевого населення. Починаючи із XVIII ст. чисельність дичини на Полтавщині знижується, що пов'язано як із історичними факторами, так і визначальною мірою господарською діяльністю, насамперед, прямим винищенням тварин, а також знищенням і порушенням природних середовищ їх існування, і на сьогодні ведення мисливства лімітується.

Тваринний світ Решетилівщини (одного з адміністративних районів Полтавської області) визначається лісостеповою специфікою рослинного світу, є багатим і репрезентований такими фауністичними комплексами: біляводним, степовим, лучно-болотним, лісовим, синантропним. Наявна на території району густа гідромережа з основною водною артерією р. Псел визначає своєрідні екокоридори. Ними здійснюють міграції багато видів птахів, зокрема й мисливського значення, які в регіоні не гніздують.

Сучасна природно-заповідна мережа Решетилівського району Полтавської області включає дванадцять об'єктів загальною площею 1680,1 га, що складає 1,66% від загальної площі району при середньому по Полтавській області 4,95%. В заповідній мережі району представлено чотири категорії природно-заповідних об'єктів: заказники — орнітологічний (1 — «Михнівський»), ботанічний (1 — «Новодиканський»), ландшафтні (5 — «Гарячківський ліс», «Кузьменки», «Щербаки», «Демидівський», «Калениківський»), заповідні урочища (2 — «Кут», «Дубина»), пам'ятки природи ботанічні (4 — вікові дерева дуба звичайного). Майже всі (11 із 12) природно-заповідні об'єкти місцевого значення. Орнітологічний заказник «Михнівський» має статус загальнодержавного. На заповідних територіях зберігається різноманіття рослинного і тваринного світу, притаманне природним екосистемам центральної лісостепової частини Полтавщини, а також рідкісні види рослин (40 видів) і тварин (44 види хребетних). Об'єкти природно-заповідної мережі Решетилівського району, окрім чотирьох ботанічних пам'яток природи, призначення яких — охорона вікових дубів, характеризується високими показниками